

Konferencja Ratownictwa Wodnego

„ON DUTY 2024” GDYNIA

kom. Kinga Czerwińska

Zespół Policji Wodnej
Zakład Szkoleń Specjalnych CSP



W dniach 24–26 maja br. w Gdyni po raz piąty odbyła się Konferencja Ratownictwa Wodnego „On Duty”. Jej celem były wymiana doświadczeń i rozwijanie współpracy w celu zwiększenia skuteczności ratownictwa wodnego i poprawy bezpieczeństwa na wodzie i terenach przywodnych. Wzięli w niej udział m.in. przedstawiciele służb, szkół i uczelni, firm i instytucji związanych ratownictwem wodnym. Specjalistyczny sprzęt do ratownictwa wodnego zaprezentowało ponad 20 wystawców. Przedsięwzięcie obejmowało dwa dni wykładów, prelekcji i warsztatów w obiektach Akademii Marynarki Wojennej oraz trzeci dzień – pokazy i praktyczne testowanie sprzętu na wodach Zatoki Puckiej.

Przedsięwzięcie zostało zorganizowane przez Jakuba Friedenbergera, koordynatora Ratownictwa Wodnego w Komendzie Wojewódzkiej Straży Pożarnej w Gdyni, w ścisłej współpracy z Akademią Marynarki Wojennej w Gdyni, Kosakowo Sport sp. z o.o., Stowarzyszeniem „Morska Baza Szkoleniowa Mechelinki”, Kawasaki Polska, Ochotniczą Strażą Pożarną Ratownictwo Wodne Gdynia.

W konferencji wzięło udział 150 osób, w tym prelegenci z Austrii, Belgii, Kanady, Portugalii, Szwecji i oczywiście przedstawiciele z Polski, m.in.: z Akademii Pożarniczej, Centralnej Szkoły PSP w Częstochowie, Politechniki Morskiej w Szczecinie, Policji pomorskiej, Akademii Policji w Szczytnie, a także ratownicy specjalistycznych grup ratownictwa wodno-nurkowego Państwowej Straży Pożarnej, Morskiej Służby Poszukiwania i Ratownictwa, Państwowej Straży Rybackiej, Wojsk Obrony Terytorialnej, Grupy Krynickiej GOPR, Polskiego Związku



Fot. 1. Prezentacja sprzętu ratowniczego podczas konferencji.

„ON DUTY 2024” GDYNIA



Fot. 2.

Fot. 2–3. Prezentacja sprzętu ratowniczego podczas konferencji.



Fot. 3.

Surfingu, przedstawiciele podmiotów uprawnionych do wykonywania ratownictwa wodnego, tj. Świętokrzyskiego WOPR, Żyrardowskiego Powiatowego WOPR, OSP Karwia, Wodnej Służby Ratowniczej, WOPR Oddział Żywiec i Miejskiego WOPR w Oświęcimiu. W ciągu trzech dni zajęć zaprezentowało się 23 wystawców, odbyły się 33 wykłady oraz kilkanaście warsztatów praktycznych z wykorzystaniem sprzętu wystawianego podczas części teoretycznej.

Pierwszy dzień konferencji „On Duty 2024” poświęcony był głównie wystawcom, którzy prezentowali swój sprzęt

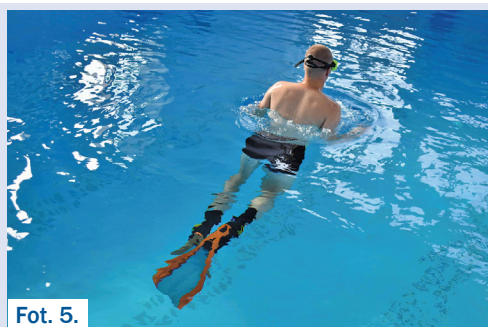
w holu Biblioteki Głównej Akademii Marynarki Wojennej oraz przedstawiali nowości i zalety tego sprzętu.

W tym dniu odbyły się również warsztaty na wielofunkcyjnym basenie szkoleniowym (z ruchomym dnem) Głównej Akademii Marynarki Wojennej, gdzie można było wypróbować w praktyce pływanie w składanych płetwach oraz przećwiczyć holowanie i wylawianie specjalistycznych fantomów basenowych.

Zaprezentowany został m.in. skuter podwodny (fot. 4) Seabob. To jednostka, która nie wymaga uprawnień do prowadzenia, a jej elektryczny napęd sprawia, że jest całko-



Fot. 4.



Fot. 5.

Fot. 4–9. Warsztaty na pływalni Akademii Marynarki Wojennej w Gdyni.

Fot. 4. Skuter podwodny typu Seabob.

Fot. 5. Płetwy składane (kompaktowe) Folding Fins.



Fot. 6.



Fot. 7.

Fot. 6. Hełm nurkowy wyposażony w układ oddechowy.

Fot. 7. Pneumatyczne sanie lodowe.



Fot. 8.



Fot. 9.

Fot. 8–9. Manekin Ruth Lee.



Fot. 10.



Fot. 11.

Fot. 10–11. Wykłady i prelekcje podczas konferencji.

wicie ekologiczna. Choć wygląda jak zabawka, może być wykorzystywana również w ratownictwie. Do jej najważniejszych cech należą zwrotność w wodzie i jej niska masa – ok. 30 kg. Działa na zasadzie wypierania wody – woda zasysana jest przez silnie obracający się wirnik i wypychana do kanału pod wysokim ciśnieniem, dając tym samym siłę napędową.

Podczas warsztatów dużym zainteresowaniem wśród uczestników cieszyły się kompaktowe płetwy Folding Fins (fot. 5). Jest to produkt, który odbiega od tradycyjnych płetw z uwagi na swoją konstrukcję, dzięki czemu jest skierowany do każdego użytkownika – od rekreacyjnego nurkowania do w pełni profesjonalnego, jak to jest w przypadku jednostek specjalnych. Oprócz swej innowacji w składaniu płetwy te mają również 4-punktowy system dopasowania, co pozwala na wielostopniową regulację i pewne pozycjonowanie stopy płetwonurka. Płetwy zostały również skonstruowane zgodnie z zasadami biomimetyki, co daje im wysoki współczynnik wydajności przy bardzo niskim zapotrzebowaniu energetycznym.

Drugiego dnia konferencji odbyły się wykłady i prelekcje poświęcone głównie ratownictwu wodnemu, współpracy pomiędzy służbami pracującymi na akwenach oraz bezpieczeństwu i higienie pracy na statkach.

Szczególnie istotne z punktu widzenia instruktora prowadzącego szkolenia dla policji wodnej były wykłady dotyczące:

- bezpieczeństwa podczas eksploatacji szybkich łodzi,
- biomechanicznych przyczyn urazów u operatorów szybkich łodzi oraz sposobów zapobiegania im,

- bezpieczeństwa na łodzi w kontekście uprawiania i rozwoju sportów wodnych oraz zabezpieczania imprez na zamrożonych zbiornikach (morsowanie),
- zastosowania najnowocześniejszych narzędzi w ochronie ciała przed hipotermią,
- ochrony sternika przed wychłodzeniem lub przegrzaniem poprzez zastosowanie odzieży ochronnej z nowoczesnych materiałów, a także ochrony głowy przez specjalistyczne kaski ochronne.

Niezwykle ciekawym prelegentem okazał się Mariusz Szymański, który choć z zawodu jest fryzjerem, techniką podwodną zajmuje się od ponad 20 lat. Jest m.in. konstruktorem składanych płetw Foldingfins, których używa kilka jednostek specjalnych na świecie. Bierze on udział w kilku projektach badawczych, m.in. dla Akademii Marynarki Wojennej w Gdyni pod nazwą: „Wieloczułnikowy system monitoringu portów morskich”. W 2003 r. odbudował i przetestował Bojowy Pojazd Podwodny „Błotniak”, który zaprezentował i omówił szczegółowo podczas konferencji.

Kontynuując tematykę podwodną, należy wspomnieć o prezentacji Michała Kosuta, który jest instruktorem nurkowania, a od 2001 r. zawodowo związany jest z rekreacyjną branżą nurkową. Przedstawił on systemy bezpieczeństwa podczas nurkowania w drugim pod względem głębokości kompleksie nurkowym na świecie, a pierwszym w Europie, tj. „Deepspot” w Mszczonowie, którego jest dyrektorem. Przybliżył ryzyko związane z działalnością w obszarze nurkowania rekreacyjnego zarówno z butlą, jak i na wstrzymanym oddechu. Podał stosowane przez nich rozwiązania zmniejszające ryzyko zdarzeń nurkowych i medycznych



Fot. 12.



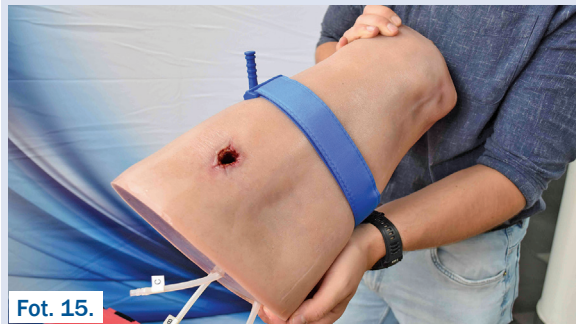
Fot. 13.

Fot. 12–13. Manekin Ruth Lee do symulacji ratownictwa medycznego z treningiem medycznym.

„ON DUTY 2024” GDYNIA



Fot. 14.



Fot. 15.



Fot. 16.



Fot. 17.

Fot. 14–15.
Specjalistyczne
fantomy
przeznaczone
do ćwiczeń
z ranami silnie
krwawiącymi.

Fot. 16–17.
Warsztaty z tzw.
pakowania ran.

przy okazji operacji nurkowej, przybliżył procedury i postępowanie w takich przypadkach na podstawie własnych doświadczeń i zdarzeń w „Deepspot”.

Bardzo interesujące były również wykłady z pierwszej pomocy, w tym rozwiązania organizacji samych apteczek stosowanych przez służby, aplikacji Pierwszy Ratownik czy wykorzystanie pulsoksymetrii w ratownictwie medycznym. Uwagę przykuwały manekiny wykorzystywa-

ne do scenariuszy edukacyjnych stosowanych w ratownictwie wodnym i medycznym. Ich realistyczny wygląd, bezwładność i ciężar zapewniają realistyczne warunki treningów, pomagając osiągać lepsze wyniki w późniejszych, prawdziwych sytuacjach kryzysowych. Powłoka tych fantomów umożliwia im pływalność we wszystkich wodach, zarówno na pływalniach, jak i wodach otwartych, jak jeziora, rzeki czy wody morskie, pomagając



Fot. 18. Pojazd osobisty typu RYS.



Fot. 19. Pojazd Mule na gąsienicach służący m.in. do wodowania jednostek pływających bezpośrednio z plaży.



Fot. 20. Ponton z silnikiem doczepnym.

utrzymać ciało w odpowiedniej pozycji sugerującej tonięcie. Manekiny pozwalają ćwiczyć umiejętności ratowania w przypadku zalania płuc oraz suchego tonięcia. Jedno z ostatnich wystąpień tego dnia dotyczyło ryzyka, jakie niesie ze sobą praca służb, w których misją najwyższą jest ratowanie życia innych, czyli: wypalenia zawodowego, depresji, stresu. Temat szczegółowo omówił, także na swoim przykładzie, dr Marek Dąbrowski, który jest współpomysłodawcą i współtwórcą programu ECMO, czyli pozaustrojowego wspomagania funkcji życiowych. Jego prezentacja porównywała ratowników do postaci superbohaterów, którzy nie są wolni do strachu i lęku. Przytoczył badania Christiny Maslach, profesor psychologii Uniwersytetu Kalifornijskiego, która stwierdziła, że na wypalenie zawodowe najbardziej narażone są osoby, których praca wymaga intensywnych zadań, jak np. nauczyciele, lekarze, pracownicy mundurowi i ratownicy. Przeanalizował przyczyny powstawania tego syndromu, jego wpływ na codzienne życie i objawy oraz przekazał strategię radzenia sobie z nim poprzez akceptację i zrozumienie emocji, które są naturalne i nieodłączne w naszym życiu. Zaakcentował potrzebę stosowania odpowiednich technik, czyli medytacji, aktywności fizycznej i otwartej komunikacji, aby odpowiednio kontrolować emocje prowadzące do stanu wypalenia zawodowego. Przypominał również o roli, jaką powinien spełniać pracodawca w przeciwdziałaniu wypaleniu zawodowemu u swych pracowników.

Kolejną prezentację wygłosił Michał Baranowski, strażak prowadzący kampanię edukacyjną „RatoPasy”. Okazuje się, że ratownicy, niosąc pomoc innym, często zapominają o własnym bezpieczeństwie – strażacy, ratownicy, policjanci nie zapinają pasów, jadąc na wezwanie. W policyjno-wodniackim środowisku dotyczy to nienakładania kamizelek asekuracyjnych podczas pływania łodzią służbową. Prelegent przedstawił statystyki, z których jednoznacznie wynika, że tylko 10% strażaków zapina pasy podczas jazdy na akcję. Jest to o tyle przerażające, że najczęstszą przyczyną zgonów w czasie służby są właśnie wypadki drogowe. Przypomina się stara maksyma mówiąca, że „dobry ratownik to żywy ratownik”.

W tym dniu odbyły się również warsztaty z pierwszej pomocy na polu walki, tj. zaopatrywania silnie krwawiących ran przy użyciu najnowszych trenażerów do pako-



Fot. 21. Fantom Ruth Lee.

Zdjęcia: Kinga Czerwińska.

wania ran. Warsztaty te przeprowadził Dariusz Rogoziński, twórca „czerwonej taktyki” (ewakuacji medycznej i udzielania pierwszej pomocy członkom grup specjalnych na polu walki) w Polsce, który doświadczenie na polu walk zdobył, służąc w Samodzielnym Pododdziale Antyterrorystycznym Policji we Wrocławiu. Tym bogatym doświadczeniem w zwalczaniu terroru kryminalnego w Polsce podzielił się w wystąpieniu pt. „Jak przeżyć zamach terrorystyczny”.

Podczas trzeciego dnia – typowo warsztatowego – można było zaznajomić się w praktyce z nowinkami technologicznymi oraz wypróbować najnowszą odzież ochronną, prowadzenie łodzi z technicznymi nowościami i poruszanie się pojazdem osobistym w wersji taktycznej typu ATV.

Uczestnictwo w tej konferencji pozwoliło autorce, policjantce Zespołu Policji Wodnej CSP, na zdobycie wiedzy i wymianę doświadczeń z przedstawicielami służb i instytucji działających w zakresie ratownictwa wodnego oraz na zapoznanie z nowoczesnymi trendami w ratownictwie na całym świecie.

Summary

The Water Rescue Conference “On Duty”

The author of this article, a policewoman of the Water Police Team of the Special Training Unit at the Police Training Centre in Legionowo, brings closer the most important information about the Water Rescue Conference „On Duty”, which she attended on 24–26 May 2024. The conference was aimed at exchanging experience and developing cooperation in order to increase the effectiveness of water rescue and improve the safety on water and in adjacent areas. It was attended by, among others, representatives of services, schools and universities, companies and institutions related to water rescue, including foreign ones. Specialized equipment for water rescue was presented by over 20 exhibitors. The event encompassed two days of lectures, talks and workshops in the facilities of the Naval Academy in Gdynia, and the third day – demonstrations and practical testing equipment on the waters of the Puck Bay.

Thumaczenie: Katarzyna Olbryś